

7

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΕΠΤΑΝ. III, 351 1970

Α'

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Δευ. 1969/Μάρτ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, ~~κοινοπολις~~). ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΑΤΑ
(παλαιότερον ὄνομα: ~~τό... αὐτό...~~), Ἐπαρχίας... ΣΑΜΗΣ
Νομοῦ... ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος ΜΑΡΙΑ
ΒΑΡΒΙΑΝΑΤΟΥ... ἐπάγγελμα Δημ. διδασκάλισσα
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΑΤΑ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. 16.

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ΣΤΕΦΑΝΑΤΟΣ

ΖΟΚΡΑΤΗΣ

ἡλικία... 75... γραμματικαὶ γνώσεις... Γ' Δημοτικῶν

..... τόπος καταγωγῆς ΔΡΑΚΟΠΟΥ-

ΛΑΤΑ ΣΑΜΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ

βοσκήν, ποιμνίων ; *Ἡ Δεσφ. καὶ ἀγροτικὰ ἀραιοῦντο
διὰ σποράν, αἱ δὲ ὄρειναι διὰ βοσκὴν ἀραιοῦντο*

Ἐπὶ τῶν χωριστῶν ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *Ἐπὶ τῶν χωριστῶν χωρ. δ. οὐκ*

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτημόνας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.....

*ἐν χωρικοῖς ἔσθλητος, ἐν γαιοκτ. ἰδιοκτ. καὶ ἐν
μοναχικοῖς*

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένην ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *Ἡ περιουσία διανεμέσθαι μὴ δύναται*

τὸν πατέρα ἢ καὶ μέλοι εἰς θάνατον αὐτοῦ

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Συγχρόνως εἰς ἀμφότερας.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρεργῶ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

Δεν. ὑπάρχουσιν τεχνῖται.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Μεγάλοι ὑπάρχουσιν - εἰς τὰ μοναστήρια καὶ ὁδοὺς ἐργάζοντο οἰκογενεῖαι.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)

Σεμπροί. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;)

Εἰς εἶδος.

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐργατοὶ μισθοῦντο καὶ ἐργάται ἐποχικῶς. Ὁ Π. Ν. Σ. προήρχοντο εἰς τὰ χωρία. ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ἐκείνοι εἰς χρήμα.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Π. Ο. Χ. Λ.

6) α) Οἱ νέοι καὶ σὺνέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

Εἰς ἄλλους ἀγροτάς καὶ ἔργατα, ἰδίως εἰς μεγάλα ὄρεα καὶ εἰς ὁδοὺς ἐργατοὶ καὶ.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.

Ἐπήγαινον καὶ μετὰ ἀνάστασιν ἰδίως εἰς ὁδοὺς ἐργατοὶ καὶ.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

*ἐὰν γραφῇαι ἐπιβαίνοντο παλαιότερον με πῦρ
μὴν ποῦσαν ἀγροποβολῇ, ἡ δὲ ἄλλη, ὅταν
παρ' ἐξ φυτικῆς, με καῦσιν. ἐν μαλακίᾳ
καὶ ἐν σαρκὶν προφροσὶν ἀρχίστητο ἀγροποβολῇ.*

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *το 1950* ...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

ἀπὸ το 1953 ...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύπου αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

*Διψύτερο. Εἰς ὅλα τὰ κτήματα.
Ἡ ἀροτριὰ ἐγένετο ἐκὸς καὶ ἐκὸς ἀδελφῶν.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	11.....
3.....	6.....	9.....	12.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;), *ἀπὸ το 1965* ...
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Δέν' ἔχει μίνα αὐτοκίνητος 1973* ...

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)

5) Μηχανή ἀλωνισμού

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

οἱ ἱερεῖς οἱ θυρεῖς.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα;

ἡ χρήση τοῦ ἀρότρου παλαιότερον καὶ χρησιμὸς ποιεῖται καὶ σήμερον τοῦ ἀρότρου οὐκ ἐν ὁδῷ ἀλλὰ ἐν ἀρότρῳ.

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

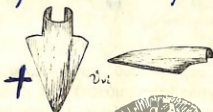
1. χερουγαδὶ	6. ...	11. ...
2. ...	7. ...	12. ...
3. ἡγετρο π.ο.δ.	8. ...	13. ...
4. ...	9. ...	14. ...
5. ...	10. ...	15. ...

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Εἶναι τὸ ἴδιον εἶδος τὰ εἶδη
τῶν χωραφιῶν, κῆποι, εἰς καὶ πετρωδῶν.
καὶ τὴν ἐργασίαν σημειώσαντες διὰ δυνεῖον.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

κατακόρυγον.

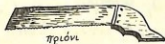
6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.

Εἶναι κατασκευασμένη ἀπὸ ξύλου.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

Σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ.
Δραχμάκι, πριόνι, ὕνι.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται); βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Β.δ.ε.ζ. ... ἰπποδοξ...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *δύο*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ναί*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

*ἡχοειδὲς ποιεῖται, ὁ σημερινός
δὲ καὶ αὐτὸν ζυγὸν ἐξαρτήματα αὐτοῦ
ἔχουν τὴν ἀναγραφὴν ἀνατρεφ. ὀνομασίαν.*

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Η Θ*

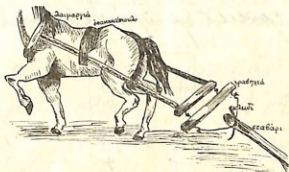
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχού: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Κρίκος

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *Δὲν γίνεται ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Μὲ τὴν ζεύξιν*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὡργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας

Ἄνδρες, οἱ ἰδοῦντες τοῦ ἀγγου
ἢ αἰχμῆς.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,

^c 1^ο ψαρον, 2^ο αλβου, 3^ο ελκινον αρσενον. (Παρανευσατε,
1^ηει δυνατον, και φωτογραφισα) 1^ο πρωτον πηχανει...
^d 2^ο 2^ο ψαρον, 3^ο δευτερον το αλβου... και 3^ο 3^ο τριτον το
ελκινον.

2) Πώς γίνεται πò ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

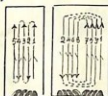
1. Με τον 2^ο λόγο, πρόσθεσε 1
Τα βόδια: Είη τά σφωρα δέν παρὲν γρη

3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (ή τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

11/10/2024

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας / (αὐλακίης) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ἐάν μὲν... τὸ ὄργωμα γίνεται με' αὐτῶν... το χωράφι ὀργνέται με' ἀνοιγομένης αὐλακίας... ἢ ὀργνέται περιφέρειαικῶς, ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
Ἐάν γίνεται με' τραμ. τ. ὀργνέται περιφερειακῶς.

α β

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ ὀριὰς, ντάμιες, σιασιές, μεσδραδες κ.λ.π.);

Γίνεται εἰς λωρίδας.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με' αὐλακίαν;

με' αὐλακίας.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με' σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον;

Τώρα πονδενοί - καὶ δον -

καὶ πον εἰς κῆποις.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὴν ὕψι: καθέτως, πλάγιως, βαθιὰ κλπ.

Καθετῶς.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Εἰς... ἄλλων*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Γιὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν γίνονται δύο ὀργώματα. Τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκεμβριον γίνονται αἱ ὀργώματα. Τὸ ὄργωμά λέγεται ὀργώμα καὶ τὸ δεύτερο γύρισμα.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Γίνεται ἓνα ὀργώμα. Τὸν μεσο-Νοέμβριον λέγεται ὀργώμα ἢ δὲ καὶ γύρισμα.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπτυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Γέον καὶ ἀφ' αὐτῆς ἀσπαρτὸν εὐρί. ἐν. ἔτος.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν περίοδον;

Δύο γιὰ τὰ σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου καὶ ψυχανθῶν. ἓν γιὰ τὰ κηπευτικῶν.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Τὸ δισάκι.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βογκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; ...

Μετὴν ἔνδοτρα, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βογκέντρου.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ...

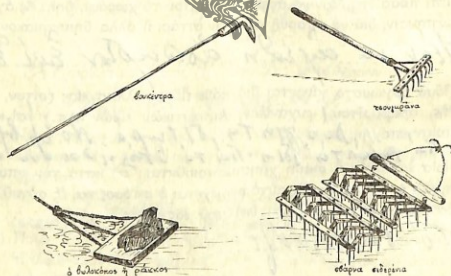
Ἐξέκετο σβάρνισμα.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἂνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Μετὰ τὴν ἐργασίαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

το 'παλιό' και το 'σημερινό'
το 'σημερινό' είναι με το 'παλιό'.

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ἡ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα
καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Τὸν βοηθᾷ. ὃ ἐκταίνεται, ὃ ἐδραστεύεται
παρὰ χῶρον τὸν... οὐκ ἀποφείνεται αἰφαιδίας

- 7) Ποια χωράφια εκκαλλιεργούντο (ή εκκαλλιεργούνταν) διά την σποράν όσπρίων. Πώς έγινετο ή σπορά και ή εκκαλλέργεια έκαστου είδους. *και ο οφείλει να πει ποιο*

ΕΙΘΟΥΣ. Η ΔΕ ΟΥΡΕΙΝΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΛΑΙ-
ΑΙ ΜΕ ΤΑΔΕ ΤΑ ΟΡΕΙΝΑ ΚΑΙ ΜΕ
ΟΡΥΖΗΤΑ ΚΑΙ ΩΞΕΙΝΑ.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σαγόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Μερικά δεξιά:

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Ε.φ.τ. ἐνοκλ... Ο.α.μ.ρ.τ. ἐστ. α

καὶ ἄλλως. Ἐ.φ.τ. ἐκ. α. κ. λ. ... ἀφαιροτέρων ... καὶ
νύφερον ... εἰς νύφαιμον, νύφαι ... εἰς
νύφαιμον.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

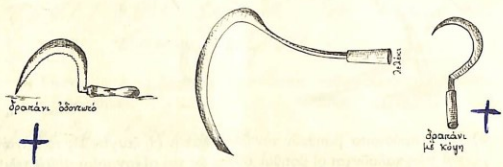
α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

μέ' το' δρεπάνι... ὀδοντωτό;

ἐν... το' ὀρῶν... σὺν... α-

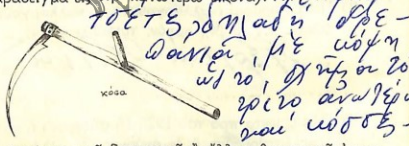

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ /σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Δεν... εἶναι... ἐν... ὀρῶν... εἶδη...
δρεπάνι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μέ... φαι...

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
ἢ ὡς τὸν δρεπάνι... ὀδοντωτή;
τῆς φαι... ὡς τὸ... ὀδοντωτή...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
ἢ χειρολαβή... τὸν... κατεσκευασμένη...
δεν... ὡς τὸ... σκελετὸς...
ἐλέγετο δρεπάνι...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

οἱ σιδηρουργοί.

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

ἢ τοῦ παλαιότερου καὶ ξινοῦ καὶ σιμῆρος. ἢ γὰρ ὅτι οἱ ἀγριοὶ φέ. τὰ χεῖρας ὡς ἰσχυρὸν γὰρ τοῦ σιμῆρος, ρεβιθῶν, κ.ἄ.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ.

ἐπὶ 2-4 ὀ. 20 ἀγριοὶ ἐποδοῦν. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

2) Οἱ σταχὺες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ἀκαθάρτα καὶ ἀοηδὴ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

οἱ ἴδιοι οἱ ἀγριοὶ ἀποδέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ χερόβολα.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

τοῦ ἀποδέτουνται ἀνὰ δέμα ἀγριοῦ χεριῆς, καὶ ἀνὰ εὐφρασίαν ἐπὶ σταχυῶν. εὐρίσκονται ἀπὸ τῆς αὐτῆς καὶ τῆς αὐτῆς καὶ τῆς αὐτῆς.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

λεγονται αγκυαλις

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἐπὶ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ;

ἄνδρες καὶ γυναῖκες
δὲν ὑπάρχον θερισταί, οἱ ὅποιοι
ἐρχονται ἐπὶ ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἐπὶ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ;

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι : με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή ; εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐματολογίαν).

με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή ; εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐματολογίαν).

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

αἱ γυναῖκες ἔφερον καὶ εἰς τὰς χεῖρας
πρὸς προφύλαξιν κατὰ τὸν θερισμόν
εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ
αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Δὲν ἄρχισαν τὸν ἀκριβὲς τρίτην,
οὔτε Κυριακὴν.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά,

Ἐτραγουδοῦσαν διαφόρα τραγούδια,
ἀρχαῖα ὅπως ἀπὸ τοῦ ἀκριβοῦς.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον

Δὲν εὐαρεσκε τίποτε ἐσθλόν

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

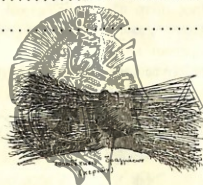
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρασιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δεμάτιασμα γίνεται αὐτὴν ἡμέραν μετὰ τὸν ἀκριβὲς
καὶ γίνεται ἐκ συντομῆς.

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδενοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελανοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν,.....

Τοὺς στάχους τοῦ μετέφερα καὶ τοὺς ἔδενον
εἰς δεμάτια εἰς δύο ἢ ἄνδρες - τῶν
τοῦ ἔδενον, μὲ ἓνα σχοινί καὶ μαζο-
ωιν με σχοινία κατέσκευασαν
μαζοὺς στάχους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

Τὰ δεμάτια μετέφεραν εἰς τοὺς
ἀφύκιας καὶ ἔτοπα δέτοντο εἰς ἄνδρες
γεφύριον... διφρικαί... μετὰ τοῦ... εἰς τοὺς
ἀφύκιας μετὰ... καὶ... ἀφύκιας...
εἰς τοὺς ἀφύκιας... 100-150
εἰς τοὺς ἀφύκιας... 100-150
εἰς τοὺς ἀφύκιας... 100-150

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

μου ντοῦρτοι = δεμάτια

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ ποῦ παλαιὰν ἐπὶ τοῦ

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....
 ὅφ' ἔφυτεται ἐν θαλάσῃ, μίγεται δὲ
 φορὰ τοῦ ἔδαφ, καὶ τὸν μὲν τοῦ θαλά-
 θρου καὶ τὸν μὲν τοῦ πελάγους.

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.....

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν γεωμήλων εὐδοκίαν
 καὶ μὲν τοῦ πελάγους.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ θήρα-χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ θήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον καὶ τὴν δια-
 τροφὴν τῶν γεωμήλων κατὰ τὸν χειμῶνα
 μὲ θήρα-χόρτα, θανόν. οὐκ ὅσον ὅσον
 καὶ τὸ αὐτοῦ καὶ τὸν μὲν τοῦ πελάγους
 καὶ τὸν μὲν τοῦ πελάγους.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). τὸν μὲν τοῦ πελάγους καὶ τὸν μὲν τοῦ πελάγους.....
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ο γανός παρ' ἐνὶ φάραγι
ἐνρίμετο μετ' ὁ δειριάνη, καὶ τὸ δέσφιόν
τοῦ ἐνὶ φάραγι. ἐνρίμετο μετ' ὁ δειριάνη καὶ τὸ δέσφιόν

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκentrώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

τὰ δέματια συνεκentrώνοντο
ἐν τῷ ἀλωνισμῷ ἐν τῷ ἀλωνισμῷ

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

θεμωνοστάσι ἢ τοσοδετριάς φικέτι
ἐν τῷ σωρῷ

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι;

ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν ἐν τῷ ἀλωνισμῷ
ἐν τῷ ἀλωνισμῷ ἐν τῷ ἀλωνισμῷ
ὄχι χωρισμός τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ ἄχυρα ἐγένετο καὶ
ἐν τῷ σπίτι μετ' ὁ δειριάνη

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν πῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; τὸ ἀλωνι κατεσκευάζετο

ἐντὸς ἢ ἔξω τοῦ χωρίου εἰς δέσιν βορείου
τῆς αὐλῆς, ὅπου ἀνά τὴν πλάκην ὁ ἀέρας

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σὶς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει, εἴτε εἰς μίαν εἴτε εἰς πολλὰς
οἰκογενείας. Ἐάν ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας,
ἡ χρησὶς του γίνεται ἀνα μίαν ἐνέρον οἰκογένειαν.
6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλῳνισμα καὶ πότε λήγει ;

τοῦ Μούκιον "Εμφ αἰῶνος σου.....

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Ἦτο ἐκ χρησέων τοῦ πετράλωνο, με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες.....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκάστου ἐπὶ τὴν ἐνάρξεως τοῦ
ἄλῳνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συμπύκνως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων).....

Ἐάν εἰς τὸν χωματάλωνα
τὴν κορυφὴν τοῦτον ἐν νεῶν, τοῦ ἔσθλασαν
ἐάν τυχόν ἀφριοχορτοὶ ὡς εἶχαν φερντοῦσαι
καὶ τὸ ἐξορύκναι καὶ ἀφαιρῆναι.....

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλῳνιου καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἄλῳνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ὅχι. - Εἰς οἷανδήποτε ἡμέραν
καὶ ὥραν.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλῳνόςτυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

τα δὲ φάσιν ἐφ' ἑκόντων καὶ ἡδυνόντων... οἱ
σταχυῖς ἐφ' ἑκόντων... ἐφ' ἑκόντων... ἐφ' ἑκόντων...
αὐτὸ ἐφ' ἑκόντων... τὸν αὐτὸν... ἐφ' ἑκόντων...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ἐύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα...

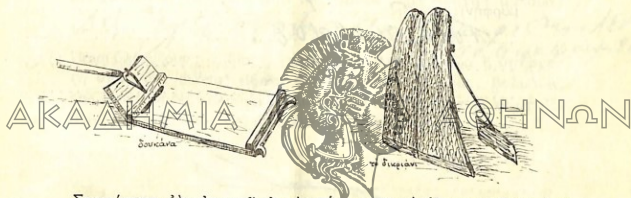
Τὸ ἀλώνισμα γίνεται διὰ τῆς καταπατήσεως τῶν σταχυῶν ἐφ' ἑκόντων...
τῶν σταχυῶν ἐφ' ἑκόντων...
τῶν σταχυῶν ἐφ' ἑκόντων...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνο-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

(τες καὶ σχετικὰς, φωτογραφίαις ἢ ἰχνογραφήματά) /.....

ΔΕΚΕΤΑΙ... ΤΟ... ΠΡΟΤΕ... Εἰς... ΔΗΛΕΙ... Αὐ... ΔΩ...
 ΔΕΚΕΤΑΙ... ΤΟ... ΠΡΟΤΕ... Εἰς... ΔΗΛΕΙ... Αὐ... ΔΩ...
 ΔΕΚΕΤΑΙ... ΤΟ... ΠΡΟΤΕ... Εἰς... ΔΗΛΕΙ... Αὐ... ΔΩ...
 ΔΕΚΕΤΑΙ... ΤΟ... ΠΡΟΤΕ... Εἰς... ΔΗΛΕΙ... Αὐ... ΔΩ...
 ΔΕΚΕΤΑΙ... ΤΟ... ΠΡΟΤΕ... Εἰς... ΔΗΛΕΙ... Αὐ... ΔΩ...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

ΔΕΚΕΤΑΙ... ΤΟ... ΠΡΟΤΕ... Εἰς... ΔΗΛΕΙ... Αὐ... ΔΩ...
 ΔΕΚΕΤΑΙ... ΤΟ... ΠΡΟΤΕ... Εἰς... ΔΗΛΕΙ... Αὐ... ΔΩ...
 ΔΕΚΕΤΑΙ... ΤΟ... ΠΡΟΤΕ... Εἰς... ΔΗΛΕΙ... Αὐ... ΔΩ...

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; f.....

Ὁ ἀμνισμός ἀρχίζει τὴν
9^{ην} ὡρᾶν καὶ τερματίζεται
4 ὡρᾶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τὰς 17 ὡρᾶς
ἢ ἀπὸ τοῦ δρόμου τὸ ἄρτον ἀφαιρῶν
ἀμνίζεται.

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινος τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ δουκράνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ;

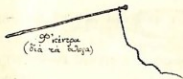
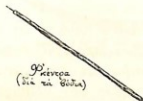
Ναι.

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)..... f.....

Ἦτο ἐν χρήσει τὸ μακρινὸν
ἢ 20 μὲν ράβδον μὲν 10 μὲν 60 πόντων
καὶ εἰς τὸ ἄλωνι εἶχε δεξιὴν
τεμάχια ὁρνίσια ψιφὰ ἢ πετοιστὴν
μῆκος ἐνὸς μέτρου.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

... Μία... ἀπλώματι... Μία... ἀπλώματι
... τὴν... ἐφ' ἑρ. -

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δεν... ἔχει... οὐ... ἀπὸ... ξεχωριστῶν... λένε...
... τὸ... ἀπὸ... ἑξῆς...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἦτο ἐν χρῆσιν τὸ κοπάνισμα με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον)

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

ἔρετο κοπάνη

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)

νερὸ δαίτην φαεινὴν, ρεβιθῶν, νομίσαν...

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κοπανιστὸν διὰ τὸ καλὸν ἔχει
μικροῦ στρογγυλοῦ δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ἀκράβας

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτα διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; ἔχενε τοῦτο ἔργο διὰ τὸν ἀνθρώπου...

ἀνδρῶν, μετὰ τῶν συγγενῶν ἢ συγγενῶν...
ἀνδρῶν, μετὰ τῶν συγγενῶν ἢ συγγενῶν...
ἐπὶ ἀνδρῶν, μετὰ τῶν συγγενῶν ἢ συγγενῶν...
ἐπὶ ἀνδρῶν, μετὰ τῶν συγγενῶν ἢ συγγενῶν...

21) Πῶς ἐποιοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ σταχυεῖς διὰ τὸ κοπάνισμα.

Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος, εἰς τὸν εὐκαίρειον καὶ αὐτεβλεπόμενον εἰς τὸν χωρίον τὸν κοπάνου -

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

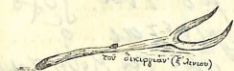
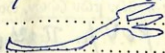
οὐχί -

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

20.1955. Εἰς τὴν φετιμὴν παραστάσιν τοῦ χωρίου - β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Λένει τοὺς κοπάνους, σωρεύεται μετὰ τοῦ δικριάνι. τὸ σχῆμα τοῦ εἶναι τοῦ αὐτοῦ,

τοῦ δικριάνι (ἐλέναι)

τοῦ δικριάνι (ἐλέναι)

τοῦ δικριάνι (ἐλέναι)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐπιμονεῖν τοῦτο ;

οὐ μὲν εἶναι ἐπὶ τῷ θινάκῳ. Πρὸς τοῦ ἀρχίσου
τοῦ λυχνιστοῦ. Δὲν ἐπιμαρτυρεῖται ἐξ ἐν ὧν οὐκ
τίσεται ;

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.

Μετὰ τοῦ θρινάκου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λυχνῶς (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λυχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἀκτῶς.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν ῥῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Κομὴ πούρα. Τὰ βαίρου.
σε ἕνα σακκεῖ καὶ μετὰ ἕνα ζύγο
τὰ χτυπᾷνε καὶ ἔτσι γίνεται
ἀπομυριόθου τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ κομὴ πούρα.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Γίνεται ὁ χωρισμὸς τῶν κόκκων τῆς
δημητριακῆς αὐτοῦ, τὰ ἄχυρα καὶ
τὰς ἄλλας ὕλας μετὰ τὴν καθάρσιν
τῶν σπόρων ἐκ τῶν διαφόρων
μέσων αὐτῶν

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταν-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακλουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

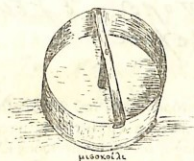
ὁ καρπὸς σχηματίζεται ἐν σωρῷ
σωρεύεται, μετὰ τὴν καθάρσιν, καὶ
στέται ἐν τῷ σωρῷ στενρὸς μετὰ τὸ φτυάρι
ἐμπηγνύεται ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ σωροῦ
τοῖς δεικνύουσιν τὰ φτυάρια καὶ τὸ κομμοτσάκι
ἀέν γεπακόμοις ἀποσπᾶται τὸν σπέρμα

- 8) Ἀλλὰ εἴμινα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

Δέν ὑδαρχοῦν

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἐπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἁλώνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσσετε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ, βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Ἐκατεβάετο*
δεκάτη ἐν τῷ οἰκτιήτην τῶν ἀγροφουλιακῶν
τῷ ἀγροφουλιακῷ τῷ οἰκτιήτῳ ἐβλήθη
ἡ κοιλία τοῦ ποῦ εἶχε χωρητικότητα 15 κίβων.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὰ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφουλιακτικόν,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Δεν κατεβάετο κανένα ἄλλο
βάρη -

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *εἰς τὸν ἀγρόν* *εἰς τὸν οἶκον* *εἰς τὸν ἀγρόν* *εἰς τὸν οἶκον* *εἰς τὸν ἀγρόν* *εἰς τὸν οἶκον*

εἰς τὸν ἀγρόν *εἰς τὸν οἶκον* *εἰς τὸν ἀγρόν* *εἰς τὸν οἶκον* *εἰς τὸν ἀγρόν* *εἰς τὸν οἶκον*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρόν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; . /
 το ἀγρον... αὐτὸς... εὐεδο... εἰ... αὐτὸς...
 ἀγρον... ἐν τῷ... τοῦ... γαρ... .

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

Η... ἀγρον... τοῦ... σπόρου... ἐγένετο
 μετὰ... τοῦ... ἀγρον... .

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

τοῦ... .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ε.σ.πέρas... 23 Ἰουνίου... .

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; . /

τὴν... ἑσπέραν... τῆς... 23^{ης}... Ἰουνίου... .

τὴν... 7^{ην}... φ... φ... .

ἐν... τῷ... ὁδῷ... τοῦ... γαρ... .

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....
Φωτιά... τοῦ... ἑλίου - Πάνου τοῦ λαμπαδάρη -

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;
...ταῖς παιδικαῖς...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
 Τὰ κλέπτουν; "Αὐ ναί, ἀπὸ προϊόν μέρος;

*...ταῖς παιδικαῖς - Δὲν ταῖς κλέπτουν -
 ταῖς φέρουν ἀπὸ τὰς οἰκίας των -*

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
*...τα φέρουν, τα παιδικὰ ἀπὸ τὰς
 οἰκίας των -*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐρκίαι, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
 Καταγράψατε τὰ, σχετικὰ κείμενα

...Δὲν γέγχεται... τίποτε -

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

*...ταῖς παιδικαῖς, ἀλλὰ καὶ ἡλικιωμένοι,
 πηδοῦν ἀνακετόν φορὰν εὐερέων
 τῶν φωτιᾶς.*

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

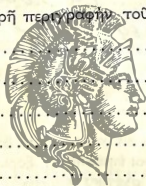
Μόνον ψύχει

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ν.ο.χ.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ